

Śladami Jana Pawła II

Kujawsko-Pomorskie jako jedyny region w Europie ma swojego patrona. Decyzją Stolicy Apostolskiej został nim św. Jan Paweł II. Uroczyste ogłoszenie patronatu odbyło się w toruńskiej katedrze 7 czerwca 2017 roku. Z inicjatywy marszałka Piotra Całbeckiego już w 2008 roku ten czerwcowy dzień ustanowiono świętem województwa. Datę wybrano jako upamiętnienie pobytu papieża w trzech największych miastach naszego regionu: we Włocławku (6-7 czerwca 1991 r.) oraz w Bydgoszczy i Toruniu (7 czerwca 1999 r.).

W 2018 roku mija 40 lat od wyboru św. Jana Pawła II na Stolicę Piotrową. Postać ta mocno wpisała się w historię naszego regionu. Więzi Karola Wojtyły z województwem kujawsko-pomorskim były wyraźne i rodziły się na długo przed 1978 rokiem.

Po raz pierwszy, jeszcze jako młody ksiądz, Wojtyła przebywał prywatnie w naszym regionie w czerwcu 1953 roku. Odwiedził wówczas swoich przyjaciół Joachima i Klemensa Gudłów, mieszkających w Toruniu na Winnicy. Razem z nimi udał się na wyprawę po Szwajcarii Kaszubskiej. Tego samego roku w sierpniu uczestniczył w spływie kajakowym Brdą z Borów Tucholskich do Bydgoszczy. Już wtedy doceniał piękno przyrody województwa. Trzy lata później w lipcu „Wujek” – bo tak najbliżsi nazywali księdza Karola – pokonał z przyjaciółmi i wychowankami szlak Wdy. Po raz trzeci kajakiem ówczesny już arcybiskup płynął Brdą w 1966 roku z Nowej Brdy do Bydgoszczy, a po raz ostatni w 1972 roku, gdy był kardynałem.

W grodzie Kopernika Karol Wojtyła bywał wiele razy. Jedną z wizyt, złożona 6 lipca 1961 roku, związana była z udzieleniem chrztu córce przyjaciela, Marii Antoninie Gudel, w kościele św. Jakuba. W latach 60. biskup krakowski kilkakrotnie odwiedzał w Toruniu krewnych i przyjaciół, natomiast oficjalnie przyjechał tu 28 kwietnia 1968 roku na zaproszenie jezuitę o. Władysława Wołoszyna, duszpasterza akademickiego. Wieczorem wygłosił w kościele akademickim Ducha Świętego wykład „Apostolstwo świeckich”. Podczas tego pobytu arcybiskup Wojtyła nocował w domu prowincjalnym sióstr elżbietanek, mieszczącym się przy ul. Żeglarskiej. Następnego dnia rano odprawił w kaplicy mszę świętą, a swój pobyt potwierdził wpisem w kronice zakonnej. Z miastem łączyły go także więzy rodzinne. 11 września 1971 roku w kościele św. Józefa na Bielanach kardynał Wojtyła udzielił ślubu krewnemu z Torunia, Markowi Wiadrowskiemu, z Kazimierą Passowicz. Wcześniej parokrotnie odwiedzał Wiadrowskich, mieszkających na Bydgoskim Przedmieściu.

Znane są również związki przyszłego papieża z diecezją włocławską i samym Włocławkiem, gdzie w wydawanym w tym mieście czasopiśmie „Ateneum Kapłańskie” publikował swoje teksty. Natomiast po raz pierwszy jako biskup krakowski Karol Wojtyła przybył

ŚLADAMI JANA PAWŁA II

KAROL WOJTYŁA UCZESTNICZYŁ W KORONACJI OBRAZU MATKI BOŻEJ WIELKIEJ MIŁOŚCI W BYDGOSKIEJ FARZE 26 MAJA 1966 ROKU.

do Włocławka 24 marca 1963 roku na uroczystość święcen biskupich Kazimierza Majdańskiego, który w katedrze Wniebowzięcia NMP otrzymał sakrę z rąk prymasa Stefana Wyszyńskiego. Następny pobyt związany był z uroczystościami Millenium Chrztu Polski, które odbywały się we Włocławku w dniach 8-9 października 1966 roku. Wówczas biskup Wojtyła przewodniczył w katedrze mszy św. dla młodzieży. Jedną z kolejnych wizyt krakowskiego arcybiskupa w tym mieście przypadła na 1975 rok, kiedy to Włocławek odwiedził obraz Matki Bożej Częstochowskiej.

Wież z regionem utrzymywał także przez osobiste kontakty. Na terenie diecezji włocławskiej pracował jego kolega, ks. Andrzej Baziński, który przez cztery lata wojny studiował na jednym roku z Karolem Wojtyłą w Tajnym Metropolitalnym Seminarium Duchownym w Krakowie. Z okazji 20-lecia kapłaństwa spotkali się na zjeździe koleżeńskim 26-27 czerwca 1968 roku w parafii św. Jana Chrzciela w Służewie, gdzie ks. Baziński był proboszczem. Wydarzenie to upamiętnia tablica zawieszona na ścianie służewskiego kościoła.

Natomiast Bydgoszcz w okresie swojej pracy duszpasterskiej przyszedł Ojciec Święty oficjalnie odwiedził pierwszy raz 29 maja 1966 roku, w towarzystwie prymasa Stefana Wyszyńskiego. Było to podczas koronacji obrazu Matki Bożej Piękną Miłością z bydgoskiej fary. Na zorganizowanie uroczystości na Starym Rynku albo w katedrze, gdzie obraz na stałe się znajduje, nie zgodziły się władze miasta. Ceremonię trzeba było przenieść na Szwedzkie, do parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Obraz trafił tam w dodatku „po cichu”, gdyż oficjalnej zgody na takie działania nie było.

16 WRZEŚNIA 1967 ROKU W BYDGOSZCZY ZAINAGUIROWANY ZOSTAŁ TYDZIEŃ SOBOROWY, KTÓREGO CENTRALNYM PUNKTEM BYŁO PRZYBYCIE DWÓCH POLSKICH KARDYNAŁÓW. 23 WRZEŚNIA W KOŚCIELE PW. ŚW. WINCENTEGO À PAULO ODBYŁA SIĘ MSZA ŚWIĘTA, KTÓRĄ CELEBROWAŁ KAROL WOJTYŁA, NATOMIAST ODWAŻNE POLITYCZNIE KAZANIE WYGŁOSIŁ STEFAN WYSZYŃSKI.

Jako papież Karol Wojtyła pierwszy raz przybył na Kujawy 6 czerwca 1991 roku podczas IV pielgrzymki do Polski. Kilka minut po godzinie 18.00 śmigłowiec z Ojcem Świętym na pokładzie wylądował we Włocławku. Jan Paweł II odwiedził katedrę i spotkał się z delegatami nauczycieli i katechetów z całej Polski. Następnego dnia odprawił mszę świętą na lotnisku w Kruszyńcu, gdzie m.in. poświęcił 27-metrowy krzyż ku czci ks. Jerzego Popiełuszki, przewieziony później nad Wisłę w pobliże tamy. Słów papieża słuchało kilkaset tysięcy pielgrzymów. Po mszy udał się do seminarium duchownego, gdzie wspominał: „Moje osobiste powiązania z Włocławkiem, z diecezją, są tak duże, że nie mógłbym wyjechać stąd bez wypowiedzenia tych kilku zdań (...). Pierwsze moje zetknięcie z Włocławkiem to jeszcze, gdy jako biskup przywiozłem tutaj teksty prac do druku w *Ateneum Kapłańskim*”. Natomiast w homiliach Ojciec Święty podejmował przede wszystkim temat poszczególnych przykazań Dekalogu. Była to swoista katecheza do rodaków, którzy żyli już w nowych warunkach politycznych. Hasłem pielgrzymki stały się słowa: „Bogu dziękujcie, ducha nie gaście”.

Do drugiej wizyty Jana Pawła II w Kujawsko-Pomorskiem doszło 7 czerwca 1999 roku. Papież przyleciał wtedy do Bydgoszczy z Licheń. Na lotnisku był o godzinie 9.40. Podczas homilii mówił: „W ciągu ostatnich dziesięcioleci Bydgoszcz została naznaczona szczególnym znamieniem *prześladowania dla sprawiedliwości*”. Wspominał cierpienia bydgoszczan w okresie II wojny światowej, przywołał postać bydgoskiego duszpasterza biskupa Michała Kozala, męczennika z Dachau, a na zakończenie dziękował Bogu, że na jego pielgrzymim szlaku znalazła się Bydgoszcz. Papieża słuchało ponad 600 tysięcy ludzi zgromadzonych na lotnisku. Kiedy żegnał się z wiernymi, na skandowanie „Zostań z nami” odpowiedział: „Brdą uchodzi do Wisły, a na drugim końcu czeka Toruń”.

Po przylocie do Torunia Jan Paweł II udał się najpierw do kurii diecezjalnej przy ul. Łaziennej. Przed godziną 17.00 papamobile z Ojcem Świętym wyruszył do auli UMK na spotkanie ze środowiskiem naukowym. Po drodze papież wstąpił do

„BRDA UCHODZI DO WISŁY, A NA DRUGIM KOŃCU CZEKA TORUŃ” - MÓWIŁ JAN PAWEŁ II PRZED PRZYJAZDEM DO GRODU KOPERNIKA.

Z okazji wizyty papieża w Bydgoszczy i w Toruniu 7 czerwca 1999 roku został wydany Pamiątkowy Medal Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

katedry św. Janów, gdzie modlił się w kaplicy z popiersiem Mikołaja Kopernika. W auli wygłosił przemówienie, w którym nawiązał do swojej encykliki „Fides et ratio”, wskazując szczególną odpowiedzialność ludzi nauki za prawdę. Około godziny 18.30 na lotnisku rozpoczęło się nabożeństwo czerwcowe, w którym brało udział blisko 300 tysięcy wiernych. W trakcie nabożeństwa Ojciec Święty beatyfikował księdza Stefana Wincentego Frelichowskiego. W uroczystości uczestniczyła także siostra księdza, Marcjanna Jaczkowska. Jan Paweł II opuścił Toruń żegnany słowami „Do zobaczenia”. Nigdy tu już nie wrócił. Na szczęście pozostały po nim słowa i nauki, które do dziś są inspiracją dla ludzi na całym świecie.

1. PODCZAS XXX SESJI SEJMIKU (27 MARCA 2017 R.) OGŁOSZONO DECYZJĘ STOLICY APOSTOLSKIEJ, KTÓRA ZATWIERDZIŁA ŚW. JANA PAWŁA II PATRONEM WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO.
2. WIERNI, ŻEGNAJĄC PAPIEŻA W BYDGOSZCZY, SKANDOWALI „ZOSTAŃ Z NAMI”.
3. JAN PAWEŁ II W CZASIE SWOJEGO POBYTU W TORUNIU OTRZYMAŁ KOPIĘ POMNIKA SPRZED KATEDRY ŚWIĘTYCH JANÓW. AUTOREM PROJEKTU JEST RADOŚLAW OCIEPA.

Jan Paweł II bullą „Totus Tuus Poloniae populus” z 25 marca 1992 roku ustanowił 13 nowych diecezji polskich, wśród nich toruńską, nawiązującą do dawnych granic diecezji chełmińskiej, obejmującej ziemię chełmińską, lubawską i Michałowską. Jej stolicą został Toruń, a patronką - Matka Boża Nieustającej Pomocy. Ingres pierwszego biskupa diecezji ks. Andrzeja Suskiego do katedry św. Janów miał miejsce 31 maja 1992 roku.

Znacznie później, bo dopiero 25 marca 2004 roku, Ojciec Święty ustanowił diecezję bydgoską, która powstała z dekanatów archidiecezji gnieźnieńskiej, diecezji pelplińskiej i koszalińsko-kołobrzeskiej. Stolicą została Bydgoszcz, a patronami - Matka Boża Pięknej Miłości i bł. Michał Kozal, katedrą zaś kościół św. Marcina i św. Mikołaja w Bydgoszczy. Ordynariuszem nowej diecezji papież ustanowił ks. biskupa Jana Tyrawę, którego ingres do katedry odbył się 28 marca 2004 roku.

Jan Paweł II był uznawany za papieża najbardziej gorliwego w wynoszeniu na ołtarze błogosławionych i świętych. Rozumiał, że każda epoka potrzebuje nowych wzorców, bliskich realiom współczesności. Pośród wielkiego grona polskich błogosławionych aż 14 było związanych z naszym regionem. Byli to męczennicy z czasów II wojny światowej: ks. Stefan Wincenty Frelichowski, ks. bp Michał Kozal, ks. Antoni Świadek, ks. Dominik Jędrzejewski, ks. Franciszek Dachtera, alumn Tadeusz Dulny, ks. Edward Grzymała, ks. Henryk Kaczorowski, alumn Bronisław Kostkowski, ks. Józef Kurzawa, ks. Wincenty Matyszewski, ks. Leon Nowakowski, ks. Józef Straszewski. Beatyfikowana przez papieża została również bł. Maria Karłowska, założycielka Zgromadzenia Sióstr Pasterek od Opatrzności Bożej, patronka Jabłonowa Pomorskiego.

